

SOCIETAT CATALANA DE BIOLOGIA
FILIAL DE L'INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS

Carrer del Carme, 47
08001 Barcelona

Núm. 222
Abril 2010

QUÈ CAL SABER?

ELS NOMS DELS PROGRAMES INFORMÀTICS

De vegades podem dubtar a l'hora d'escriure el nom dels **programes informàtics**, de les **aplicacions informàtiques** o dels **sistemes operatius**. En principi, independentment que sigui **programari de propietat** (no n'hem de dir *programari propietari*) o **programari lliure**, els noms dels programes són, normalment, registrats i, per tant, fan de noms propis, de manera que hem de compondre el nom com s'escriu en la llengua original (normalment, l'anglès), sense accents, sense adaptar-lo a la nostra ortografia i amb les inicials en majúscula. Així, per exemple, hem d'escriure **Linux**, i no *Linux*. (Ocorre el mateix amb els **tipus de lletra**: per exemple, hem d'escriure **Helvetica**, i no *Helvética*, encara que sigui una paraula esdrúixola.) L'excepció d'aquesta norma són les utilitats genèriques que normalment s'inclouen en el sistema operatiu i que ja apareixen amb el nom traduït en la **interfície** (no la confongueu amb la **interfase**, que és una etapa de la vida cel·lular). Així, doncs, parlem de **llibreta de notes** o de **calculadora**, i no de *notepad* ni de *calculator* (noteu, però, que sí que parlem de **WordPad**).

Les denominacions d'algunes aplicacions són **acrònims** que s'escriuen amb més d'una majúscula per a indicar que el nom és format amb fragments de diverses paraules. Aquest ús ortogràfic s'anomena, en anglès, **camel case** (o de **capitals medials**) i, encara que és completament aliè a les regles del català, l'hem de seguir quan escrivim els noms d'aquests programes, ja que són denominacions que s'escriuen igual en totes les llengües. Dos exemples d'aquests programes són l'**OpenOffice.org** i el **PowerPoint** (no *Openoffice* ni *Powerpoint*). Fins i tot, hi ha casos en què la majúscula inicial no es correspon amb la inicial absoluta de la denominació, com ara **dBase** o **jEdit** (ja sabeu que, en l'àmbit de la informàtica, sovintegen els usos ortotipogràfics poc comuns). En qualsevol cas, en la interfície del programa (o del web o del manual) veurem clarament la denominació tal com s'ha d'escriure.

En general, fem servir també l'**article definit** davant el nom dels programes i dels sistemes operatius. Així, doncs, diem *el Firefox 3.5 inclou millores respecte a les versions anteriors* (i no *Firefox 3.5 inclou millores...*), diem *l'Spotify serveix per a escoltar música* (i no *Spotify serveix per a escoltar música*); naturalment, en tots els casos apliquem les regles d'**apostrofació** normatives. Igualment, hem de dir *el Windows*, *el Mac OS X* (noteu que, en aquest cas, la X és la xifra romana que equival a *deu*, i no una ics majúscula), *l'MS-DOS*. Una excepció d'aquesta regla són les estructures de relació o pertinença (*de* + nom del programa), en què l'article, sovint, es pot elidir; per exemple, *les taules de MS Word* (o *de Word*), *una base de dades de MS Access* (o *d'Acces*), *un full de càlcul de MS Excel* (o *d'Excel*).